

Estonias etendub vaimukas lühiooper

“Laval toimuv on see, mida me tänapäeval nimetame sotsiaalpornoks;” võttis kunstnik Hardi Volmer kokku Estonia lühiooperi “Kosjas”. Kultuuriküljel kirjutatakse, kuidas Andrus Kivirähki libretol põhinev ja Peeter Volkonski lavastatud ooper valmis. Pildil näitlejad Rostislav Gurjev (vasakul), Rauno Elp ja Priit Volmer. FOTO: HARRI ROSPU

„Eesti Päevaleht“, 19. II '04

Liisu (Heli Veskus) unistab paremast mehest kui isa Vello (Rostislav Gurjev) joomasõber Lembo (Rauno Elp). FOTO: HARRI ROSPU

Estonia viib vaatajad “Kosja”

► Täna Estonia lavale jõudev uus eesti lühiooper “Kosjas” toob vaataja ette tänapäeva lihtrahva tegemised. Ooperi on kirjutanud Timo Steiner, lavastanud Peeter Volkonski.

Ooperi idee tuli Steineril Andrus Kivirähki ammust lühijuttu lugedes, mille peale ta sattus internetis. “See oli ere tekst, kus oli olemas ooperlik mõtlemine. Alles seejärel tuli teadmine, et aineseks on lihtrahvas. Miks ka mitte,” rääkis helilooja idee sünnist.

Koer valab viina

Kivirähk kirjutas libreto mõne päevaga. Esimest korda ooperiga kokkupuutunud kirjanikule valmistas libretistitöö üllatuse. “Kui ma töö ära saatsin, siis ma ise mõtlesin, et see ei ole mingi libreto. Ei ole riimi. Aga tuli välja, et oli libreto,” ütles Kivirähk.

Ooperi aines ongi kosimine: peretütar Liisul (Heli Veskus) on kaks kosilast, Willy (Väino Aren) ja Lembo (Rauno Elp). Liisule ja ema Lainele (Riina Aireenne) meeldib peen mees Willy, aga isa Vello (Rostislav Gurjev) eelistab Lembot, kellega on mõnus

TEATER

LÜHIOOPER “KOSJAS” ESTONIAS, ETENDUB KAKS KORDA.

- Muusika: Timo Steiner
- Libreto: Andrus Kivirähk
- Lavastaja: Peeter Volkonski
- Osades: Heli Veskus, Riina Aireenne, Rauno Elp jt.

viinapitsi taga istuda. Viinapitsi kummutamist tuleb selles lühiooperis tublisti ette, seltsiliseks Koer (Priit Vilmer), kes laval viinavalamise ohjad enda kätte võtab. Viinajoomine käib väga mõnusalt, lauludeks sakusmenti kommenteerivad sõnad: “Väga hea on sült, kui selle juurde on kuumi kartuleid.” Samas arvab lavastaja Peeter Volkonski, et viinajoomine ei ole tegevus, mida selles ooperis kuidagi eriliselt tõlgendada ja esile tuua tuleks.

Tegijad said palju nalja

“Laval toimuv on see, mida me tänapäeval nimetame sotsiaalpornoks,” ütles lavastuse kunstnik Hardi Volmer, kelle

sõnul tegi ta töö raskeks vajadus visuaalset poolt millegagi õilistada. Muusika on “Kosjas” täiesti ooperlik ja klassikaline, kus võib ära tunda tuttavaid motive. “Tahtsin kirjutada klassikalist ooperit, et õilistada ootamatut teksti,” ütles helilooja Steiner, kellel on nüüd kõva tahtmine täies mahus ooper kirjutada. Lühiooperit juhatab dirigent Aivo Välja, kelle arvates on teos orkestreerimisega palju võitnud.

Lavastaja Volkonski kurtis liig lühikese prooviperioodi üle, sest esimene proov toimus alles 27. jaanuaril. Samas mainis ta lõbusat prooviõhkkonda.

“Väga pingevaba ja mõnus õhkkond oli,” toetas väidet ka Heli Veskus. Estoniasse lavastama sattus Peeter Volkonski tänu heliloojate liidule, kellega koostöös Estonia uut muusikaliiteratuuri lavale toob, püüdes igal hooajal lavastada vähemalt ühe uue teose. Need inimesed, keda kujutatakse Estonia teatri laval, arvatavasti saalist ise uut eesti ooperit vaatama ei tule. “Neil ei ole nii palju raha,” arvas Volkonski selle kohta.

Andres Laasik